

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cebotari Andrei în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Punga Andrei Xxxxx, născut la xxxxx, originar din s. Xxxxx r-l Xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 29.01.2019-14.06.2019
2. instanța de apel: 10.07.2019-16.10.2019
3. instanța de recurs: 12.12.2019 - 18.03.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 iunie 2019, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, **Punga Andrei Xxxxx**, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 700 unități convenționale, ceea ce constituie 35000 lei.

A fost respinsă cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului, a cheltuielilor de judecată pentru dispunerea expertizei judiciare în sumă de 1216 lei.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Andoni Marin, s-a admis în parte, s-a încasat de la inculpatul Punga Andrei în beneficiul părții vătămate Andoni Marin, prejudiciul material cauzat în urma infracțiunii în sumă de 8030 lei, prejudiciul moral în sumă de 5000 lei, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că la data de 28 octombrie 2018, aproximativ la ora 04:50, Punga Andrei, aflându-se în localul „Globus”, amplasat pe str. N. Zelinski 36, mun. Chișinău, fiind sub influența alcoolului și având un

comportament neadecvat, încălcând grosolan ordinea publică și acționând printr-un cinism și obrăznicie deosebită, la întrebarea administratorului Andonii Marin, intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în regiunea capului, în rezultatul căreia Andonii Marin și-a pierdut cunoștința, cauzându-i în cele din urmă conform raportului de expertiză judiciară nr. 201802D2671 din 14.12.2018, leziuni corporale care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămate corporală ușoară.

Astfel, acțiunile lui Punga Andrei au fost calificate în baza art. 287 alin.(1) Cod penal, după semnele - *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei și prin conținutul lor se deosebesc prin obrăznicie deosebită.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea de ține de respingerea cerinței acuzatorului de stat de a încasa cheltuielile judiciare din contul inculpatului, în sumă de 1216 lei, cu titlul de cheltuieli suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară.

În motivarea apelului a indicat:

- sentința este ilegală în ceea ce privește refuzul în satisfacerea solicitării acuzatorului de stat de a încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare în mărime de 1216 lei, suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare numite în cadrul urmăririi penale;

- suportarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauze pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare, imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revin în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli, de asemenea obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare către prima instanță;

- stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2019, a fost admis apelul procurorului, fiind casată parțial sentința, în partea care se referă la cheltuielile de judecată și pronunță în această parte, o nouă hotărâre

potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încasat de la Punga Andrei în beneficiul statului suma de 1216 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just concluzionând că, inculpatul Punga Andrei a săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a constatat că, Punga Andrei a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin.(1) Cod penal, după semnele - *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei și prin conținutul lor se deosebesc prin obrăznicie deosebită.*

Instanța de apel a atras atenția la faptul că, norma juridică respectivă urmează a fi interpretată ținând cont de modificările operate prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare 09 februarie 2018. Prin Legea respectivă a fost exclus art.143 alin. (2) Codul de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat. Prin urmare, voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor. Astfel, scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regula. Astfel, instanța de apel a considerat întemeiat apelul acuzatorului de stat și a dispus încasarea de la Punga Andrei în beneficiul statului a sumei de 1216 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizei.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cebotari A. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă:

- argumentul instanței de apel precum că „*Prin urmare, voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor...*” reprezintă o abordare subiectivă a normelor de drept către instanța de apel, ori, nu este de competența instanțelor naționale de judecată a interpreta care a fost sensul ascuns de abrogare sau modificare a unei norme de drept, ori, reieșind din legislația procesual penală în vigoare, conform art. 229 alin.(1) și (3) și art. 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, instanța este în drept să decidă pe sarcina cui sunt puse cheltuielile judiciare;

- soluția instanței de apel nu s-a bazat pe o eventuală eroare comisă de către instanța de fond, ci doar pe o interpretare subiectivă făcută de către instanță, ori, instanța de fond nu și-a argumentat soluția de respingere a cerinței acuzatorului de stat prin prisma art.143 Cod de procedură penală, ci conștient și argumentat le-a pus în sarcina statului.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată și că plata cheltuielilor judiciare, pentru efectuarea expertizei, urmează a fi trecută în contul inculpatului.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente:

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din criticele expuse de către avocatul Cebotari A. în numele inculpatului, se constată că acesta contestă decizia instanței de apel, în exclusivitate din considerentul că, a casat parțial sentința, în partea ce se referă la cheltuielile de judecată, și pronunță, în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încasat de la Punga Andrei în beneficiul statului suma de 1216 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest sentința a fost menținută.

Contrar celor invocate de recurent, Colegiul penal consideră ca nefondate criticile avocatului Cebotari Andrei în numele inculpatului, referitor la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, semnalată de recurent și prevăzută la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că, nemotivat au fost încasate cheltuielile judiciare din contul inculpatului.

Așadar, în privința acestor alegații se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra căroră această instanță s-a expus întemeiat, respectiv nu există raționamente ca instanța de recurs să se îndepărteze de la concluziile la care a ajuns instanța ierarhic inferioară.

Dispozițiile art. 227 alin. (1), (2) pct. 5) Cod de procedură penală, stipulează că cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Instanța de recurs reține că, în prezenta cauză penală, a fost dispusă efectuarea acțiunilor procesuale, fiind întocmite raportele de constatare nr. 201802P4057 din 01 noiembrie 2018, nr. 201802P4062 din 02 noiembrie 2018 și de expertiză judiciară nr. 201802D2671 din 14 decembrie 2018, nr.201802D2747 din 20 decembrie 2018, pentru care a fost achitată suma de 1216 lei.

În conformitate cu prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile

judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Totodată, art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, stipulează că instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Deci, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal constată că, această instanță a dispus casarea parțială a acesteia, în partea care se referă la cheltuielile de judecată și a pronunțat în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încasat de la Punga Andrei în beneficiul statului suma de 1216 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest sentința a fost menținută, motivându-și soluția.

Astfel, din conținutul recursului, se atestă că recurentul nu aduce argumente sau circumstanțe ce ar putea răsturna soluția instanței de apel, privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, or în ședința de judecată a instanței de apel nu au fost prezentate probe referitor la situația materială precară a inculpatului, sau aflarea persoanelor la întreținerea acestuia, ultimul fiind angajat în calitate de barman la SRL „Trabo-Plus.

În urma celor expuse, Colegiul penal atestă că rapoartele de constatare nr. 201802P4057 din 01 noiembrie 2018, nr. 201802P4062 din 02 noiembrie 2018 și de expertiză judiciară nr. 201802D2671 din 14 decembrie 2018, nr.201802D2747 din 20 decembrie 2018, au fost ordonate și efectuate în cadrul procesului penal, fiind achitat pentru întocmirea acestora din sumele alocate de stat, astfel, pînă la recunoașterea inculpatului vinovat de comiterea infracțiunii cheltuielile au fost avansate de stat, cheltuieli, care după condamnarea acestuia pot fi recuperate de la condamnat. Astfel, Colegiul penal reține că rapoartele de constatare nr. 201802P4057 din 01 noiembrie 2018, nr. 201802P4062 din 02 noiembrie 2018 și de expertiză judiciară nr. 201802D2671 din 14 decembrie 2018, nr.201802D2747 din 20 decembrie 2018, fiind efectuate în cadrul cauzei penale în care instanțele de fond au constatat vinovăția lui Punga A. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, instanța de apel, just la solicitarea procurorului a dispus ca inculpatul să recupereze cheltuielile judiciare, nefiind stabilite careva circumstanțe de eliberare a acestuia de la plata cheltuielilor judiciare, prevăzute la art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal statuează, că la caz instanța de apel a motivat eficient soluția de admitere a solicitării procurorului de a încasa cheltuielile judiciare din contul inculpatului.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu au fost admise erorile de drept la care face referire recurentul și nu sânt temeiuri de casare a soluției adoptate, fiindcă instanța de apel s-a pronunțat motivat asupra tuturor argumentelor indicate în apel și hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitoare la admiterea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpat a sumei de bani menționate mai sus, cu titlu de cheltuieli suportate.

În cele din urmă, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către avocatul Cebotari Andrei în numele inculpatului, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în partea dispoziției referitoare la cheltuielile judiciare.

Din considerentele expuse, Colegiul penal apreciază, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cebotari Andrei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui **Punga Andrei Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 18 martie 2020.

Președinte

Toma Nadejda

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie